

Markering av den internasjonale
jorddagen

Snøhetta

4. desember 2015

Det er mulig å bygge uten å bruke dyrka
mark

POWERHOUSE

Form følger miljø

Et plusshus er en bygning som igjennom driftsfasen genererer mer fornybar energi enn hva den forbruker til produksjon av byggematerialer, konstruksjon, drift og avhending av bygget.

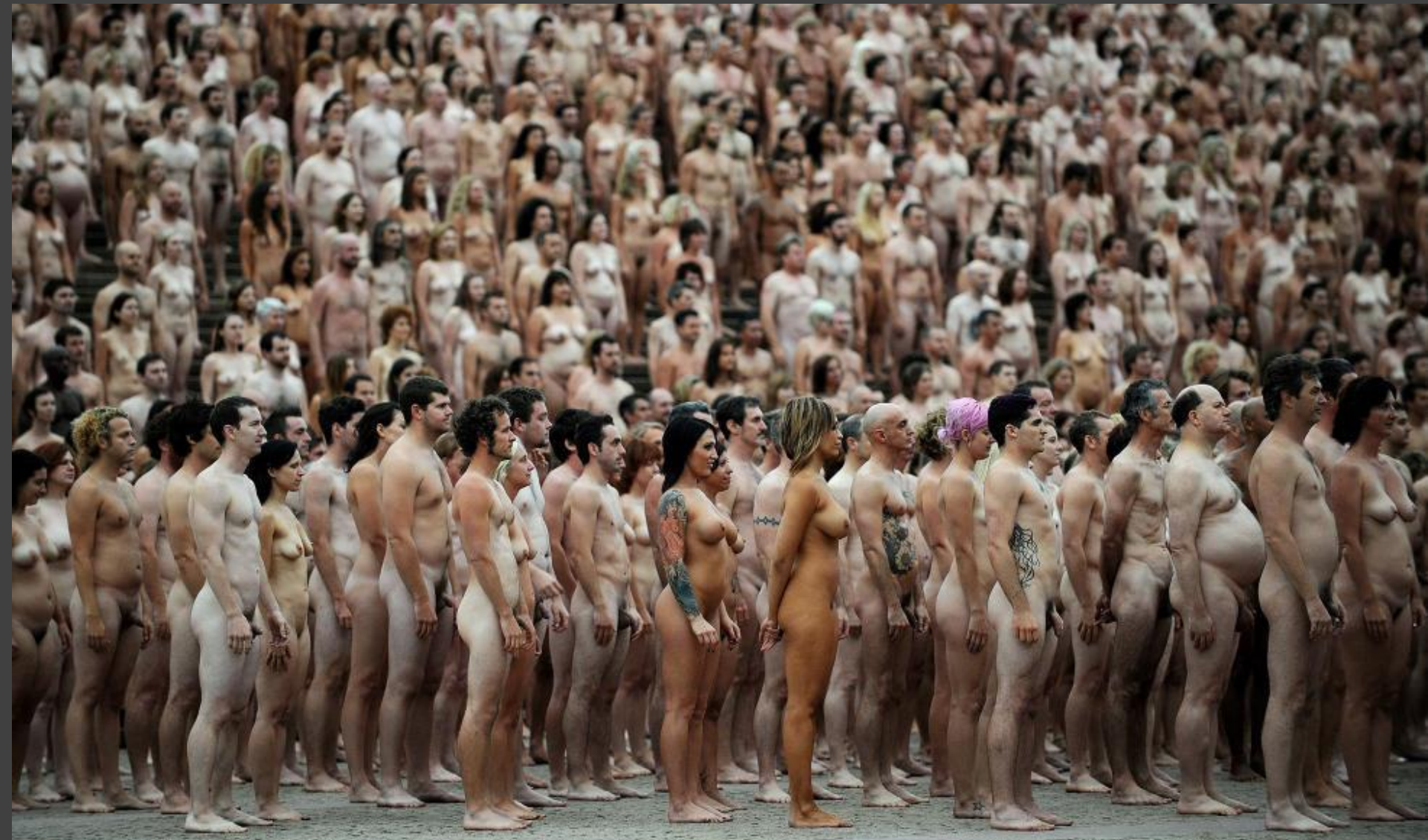

Ved å optimalisere og kombinere kjent teknologi på nye måter, kan et ordinært kontorbygg fra 1980-tallet på Kjørbo i Sandvika produsere mer energi enn det bruker

Illustrasjon: Snøhetta/MIR

Globale utfordringer –

Klimakrisen, befolkningsøkning, matsikkerhet, sårbarhet

Globale utfordringer –

Klimakrisen, befolkningsøkning, matsikkerhet, sårbarhet

Bærekraftutfordringen

Hvordan fortette uten at det går ut over ikke fornybare ressurser?

3% av Norges areal er matjord.

Krav om produksjonsøkning på 1% hvert år de 20 neste år

FN matvareorganisasjon har beregnet at dagens matproduksjon må økes med 70 prosent innen 2050 for å møte kravene fra en voksende og mer kjøpekraftig befolkning

Tillatt nedbygging av dyrkbar jord hvert år: 4000daa

Hvilke metoder kan vi bruke?

Bærekraftutfordringen

Fortetting- hvordan effektivisere
disponibelt areal?

Lite fotavtrykk på nye bygg er bra for
å verne dyrka mark

Flytte utviklingen fra høyt
pressområde til lavt pressområde.

Legge knutepunkt og fortetting der
det gir minst konflikter over tid

Fortetting

Hvordan effektivisere disponibelt areal?

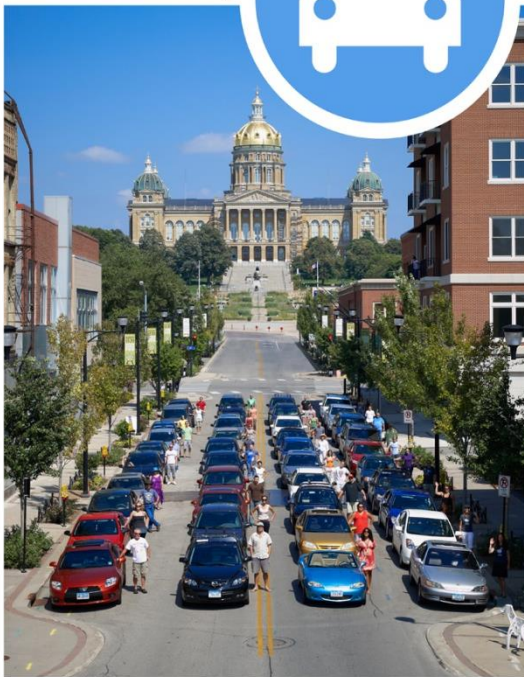

Fortetting

Hvordan effektivisere disponibelt areal?

Arealet som trengs for å transportere 40 personer

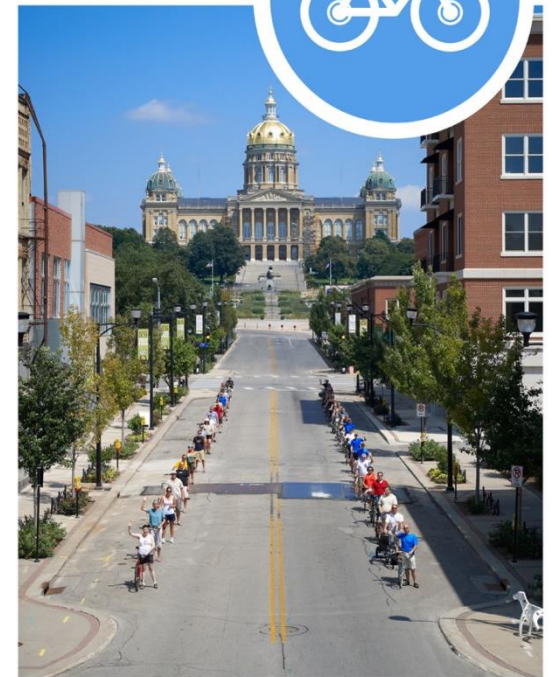
40 by

40 by

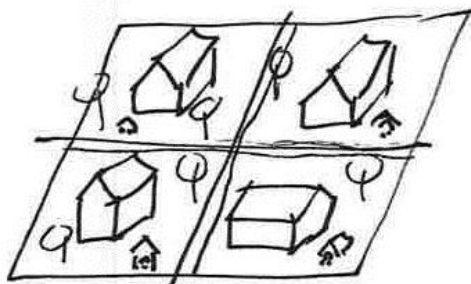

40 by

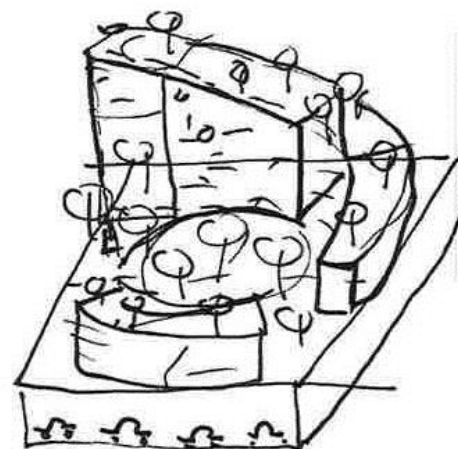

Fortetting

Hvordan effektivisere disponibelt areal?

Lav tetthet

Høy tetthet ved knutepunkt.

Hvordan planlegge for befolkningsvekst og matproduksjon 100 år frem i tid?

Premiss: planlegge knutepunktfortetting der det er lav konflikt i forhold til jordbruk, markagrenser og vernede områder.

Kleppestø, Askøy, et eksempel på tetthet i Norge

Kleppestø, Askøy, forslag til fortetting

Barcode, Oslo

Regjeringskvartalet, konkurranse, Oslo

Flytte utviklingen fra høyt pressområde til lavt pressområde.

Hvordan legge knutepunkt og fortetting der det er minst
konflikter over tid?

Nye visjoner

OSLO OG AKERSHUS OPPLAND
400 000 i 2030

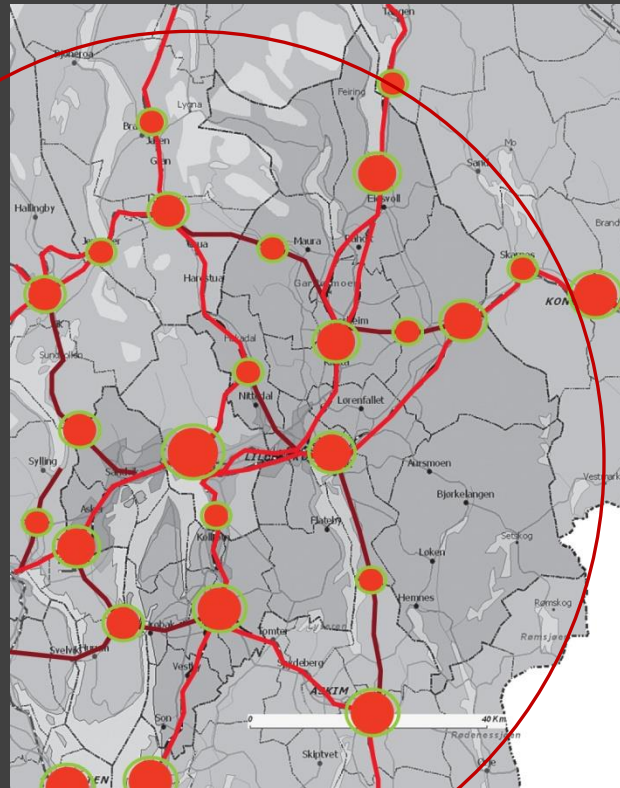
1 TIME MED TOGET

BUSKERUD

VESTFOLD
70- 100 000 i 2040

HORTEN
5-10 000 i 2040

Skogsbyer
Innsjøbyer
Markabyer
Mjøsabyer
Fjordbyer
Åsbyer

Hvordan finne strategiske plasseringer på nye autonome byer som gjør at trafikken ledes vekk fra sentrumskjernen?

ØSTFOLD
65 000 i 2030

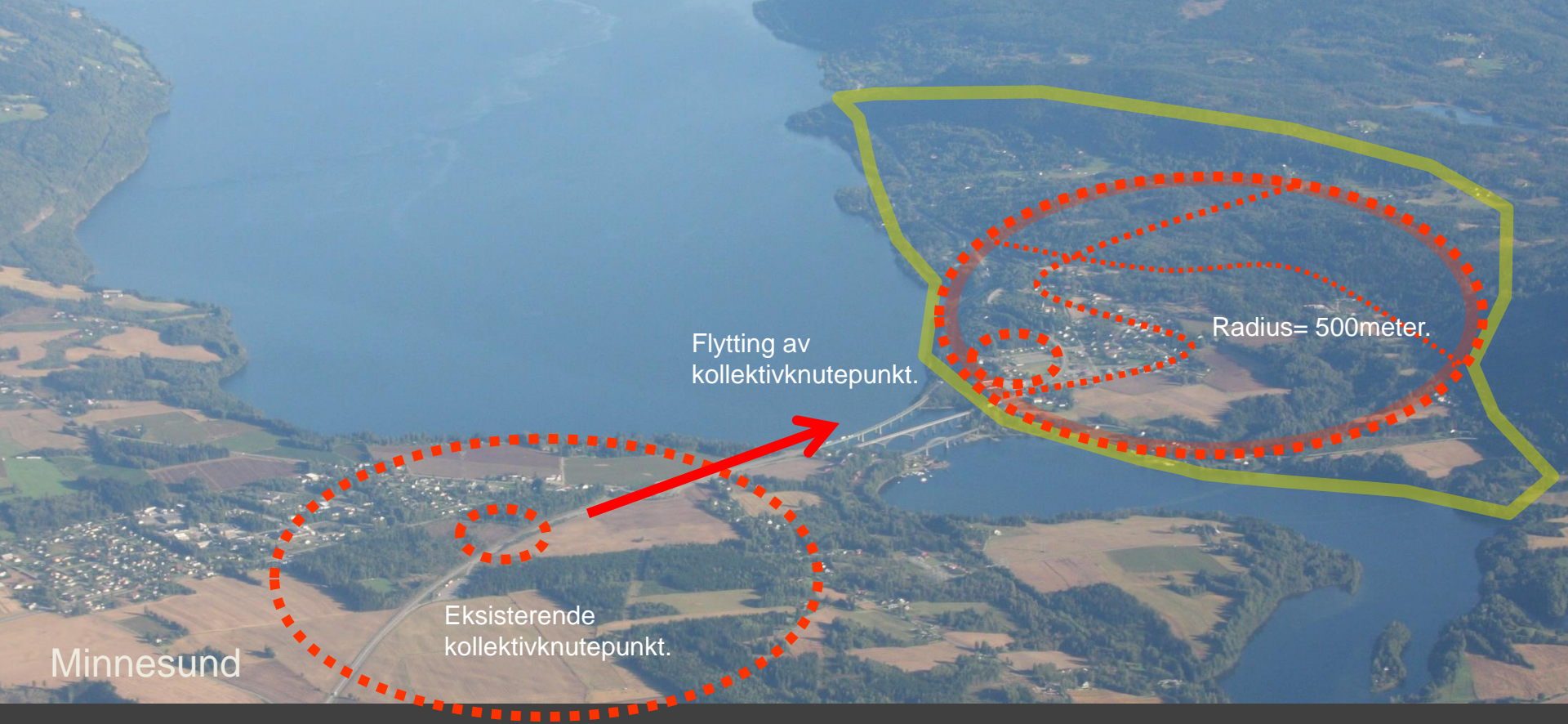

Arkitekt: Toyo Ito

Hvordan legge knutepunkt og fortetting der det er minst konflikter over tid?

Eksempel Minnesund

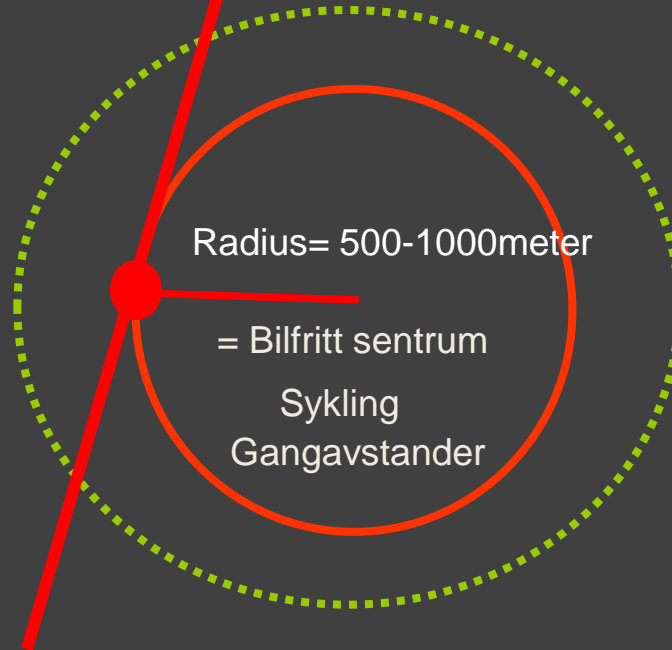

En enkel metode:

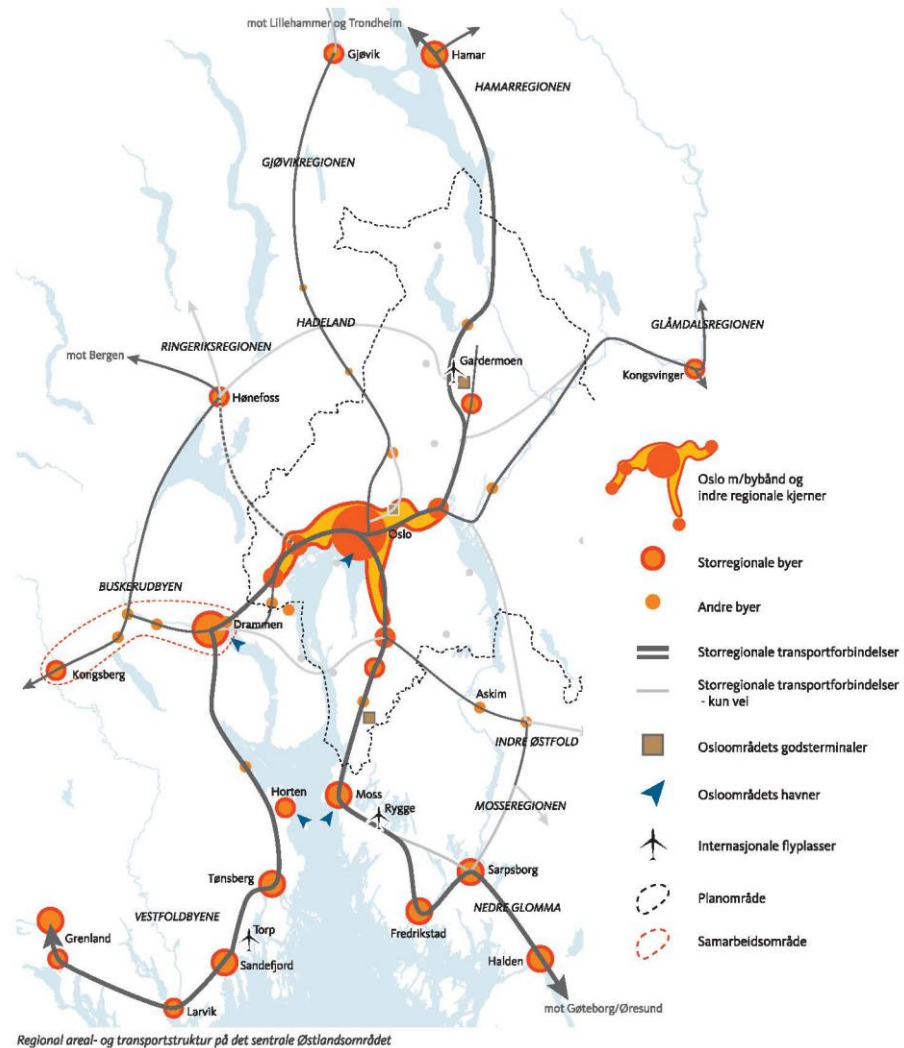

Tilknytning til regionale transportårer:

Kollektiv som 1. prioritet.
Bil som 2. prioritet

Høringsforslag transport og arealplan Oslo- Akershus 2015

Hvordan legge knutepunkt og fortetting der det er minst konflikter over tid?

Eksempel Horten

Knutepunkt Skoppum Vest

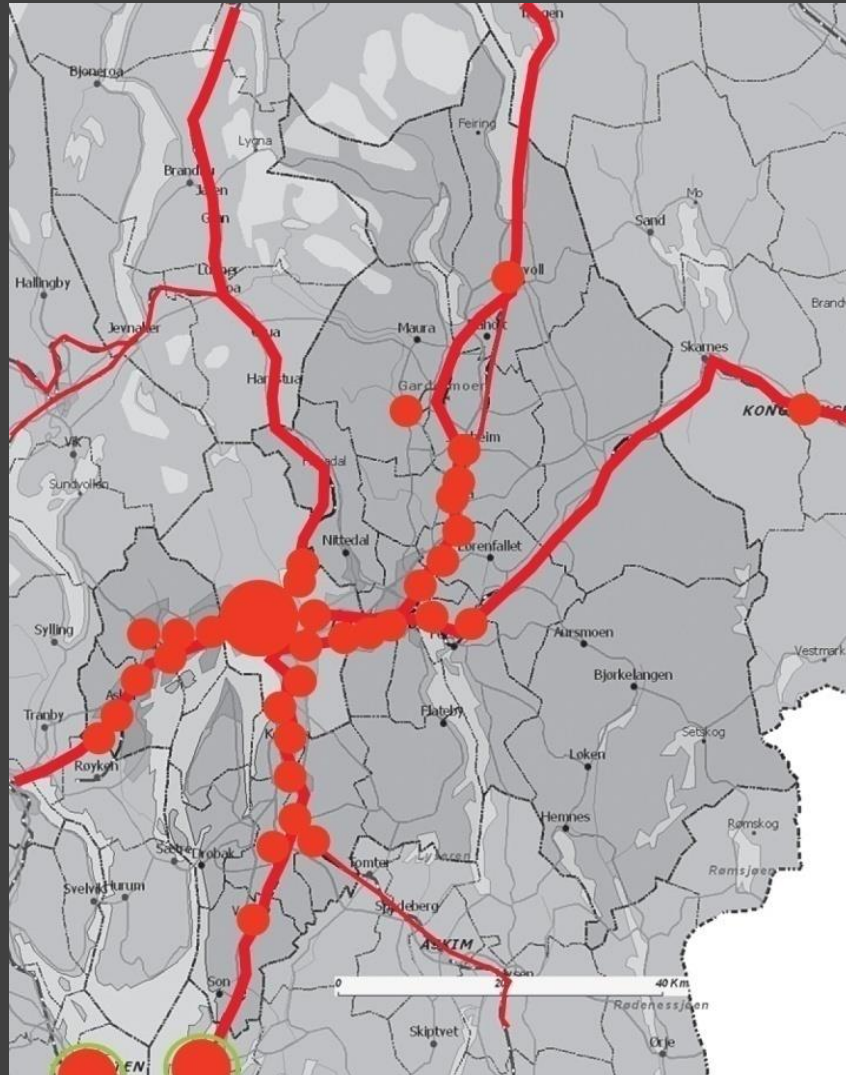
En ny bydel mellom jordene

Hvordan fortette uten å benytte matjord i Horten?

Sammengroing gir økt press på dyrka mark

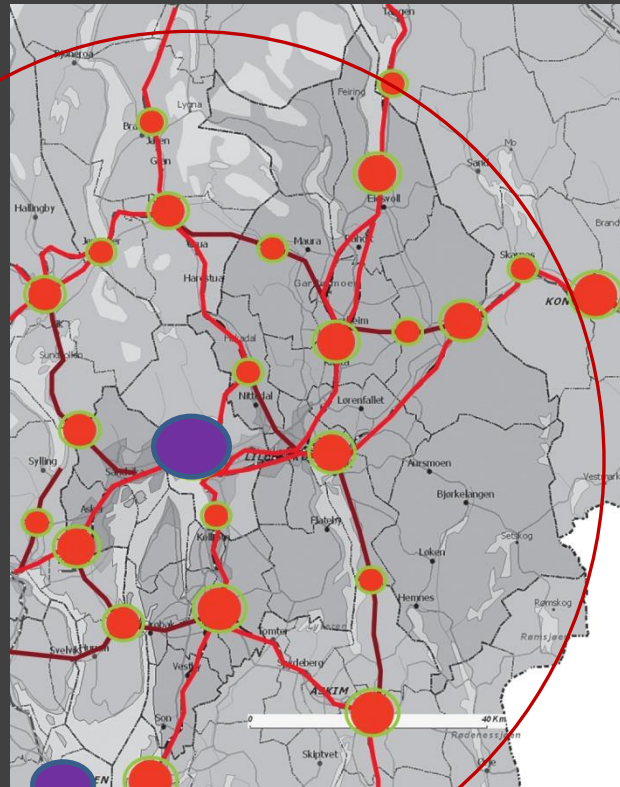
Kan Horten avlaste Oslo?

OSLO OG AKERSHUS
400 000 i 2030

1 TIME MED TOGET

VESTFOLD
70- 100 000 i 2040

HORTEN
5-10 000 i 2040

Knutepunkt Horten

Larvik (40min)-Hitshals

Plassering av knutepunkt får betydning for fremtidig utvikling

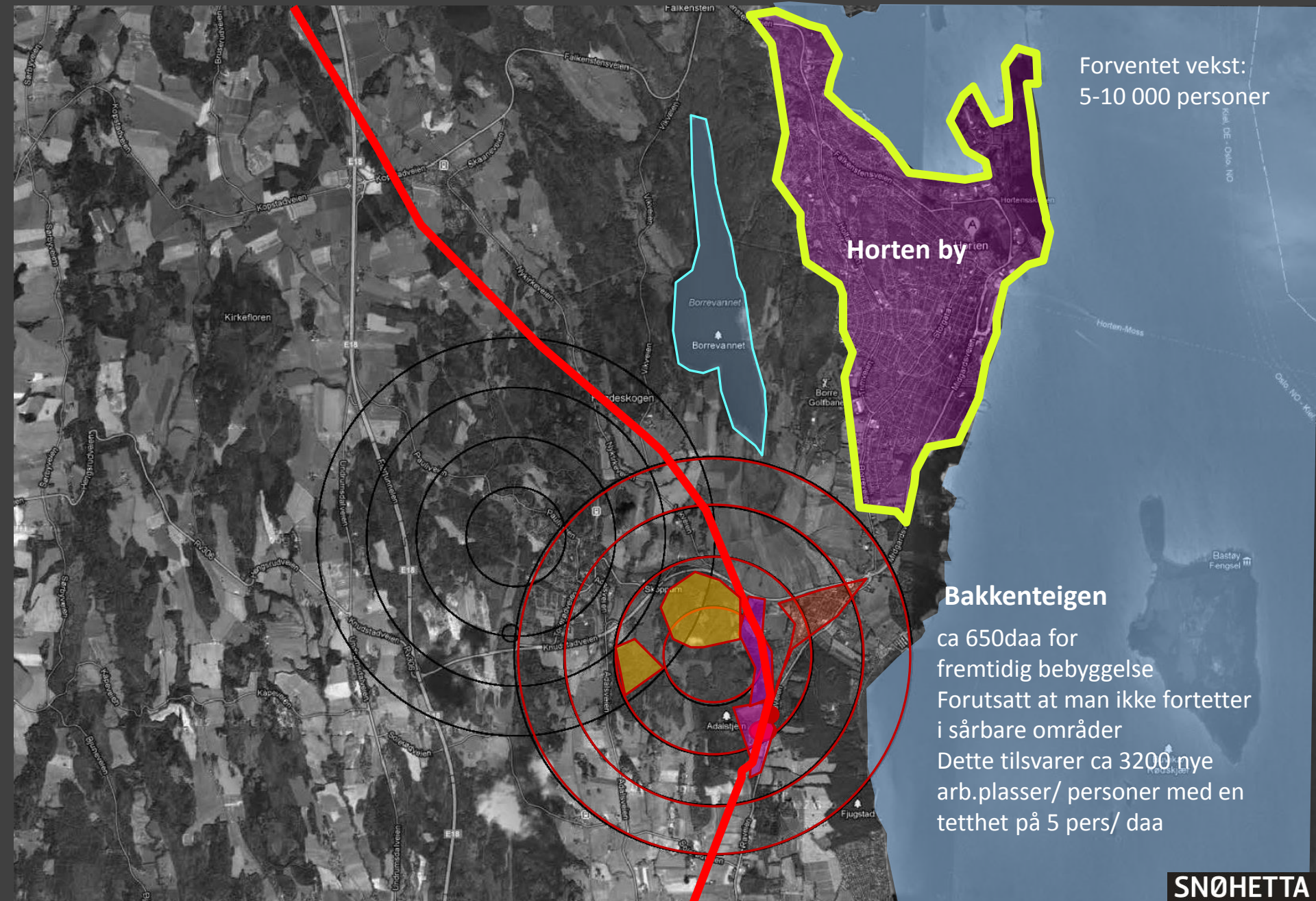
Plassering av knutepunkt får betydning for fremtidig utvikling

Forventet vekst:
5-10 000 personer

Horten by

Bakkenteigen

ca 650daa for fremtidig bebyggelse
Forutsatt at man ikke fortetter i sårbare områder
Dette tilsvarer ca 3200 nye arb.plasser/ personer med en tetthet på 5 pers/ daa

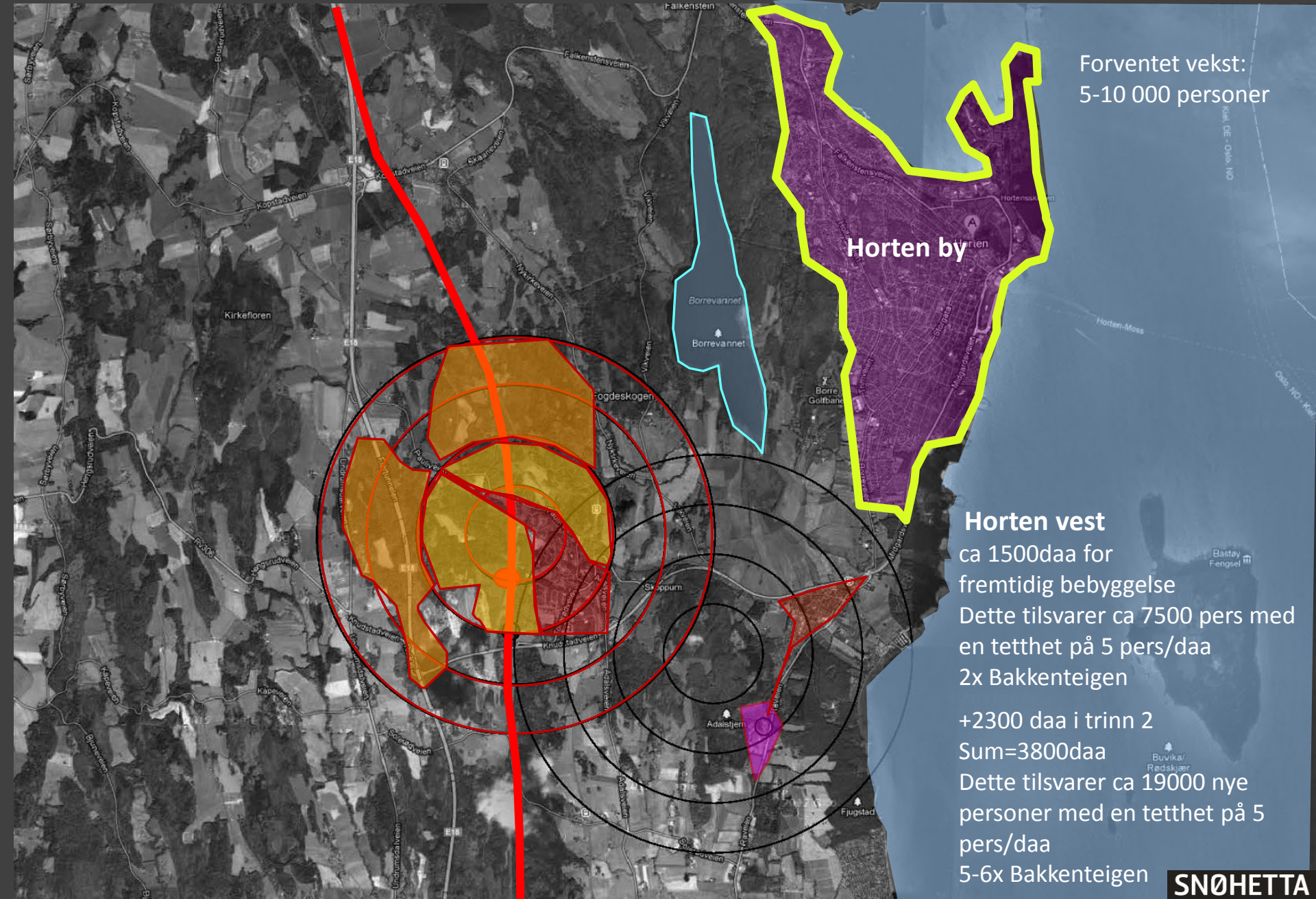

5-6 ganger tilgjengelig areal sammenliknet med Bakkenteigen

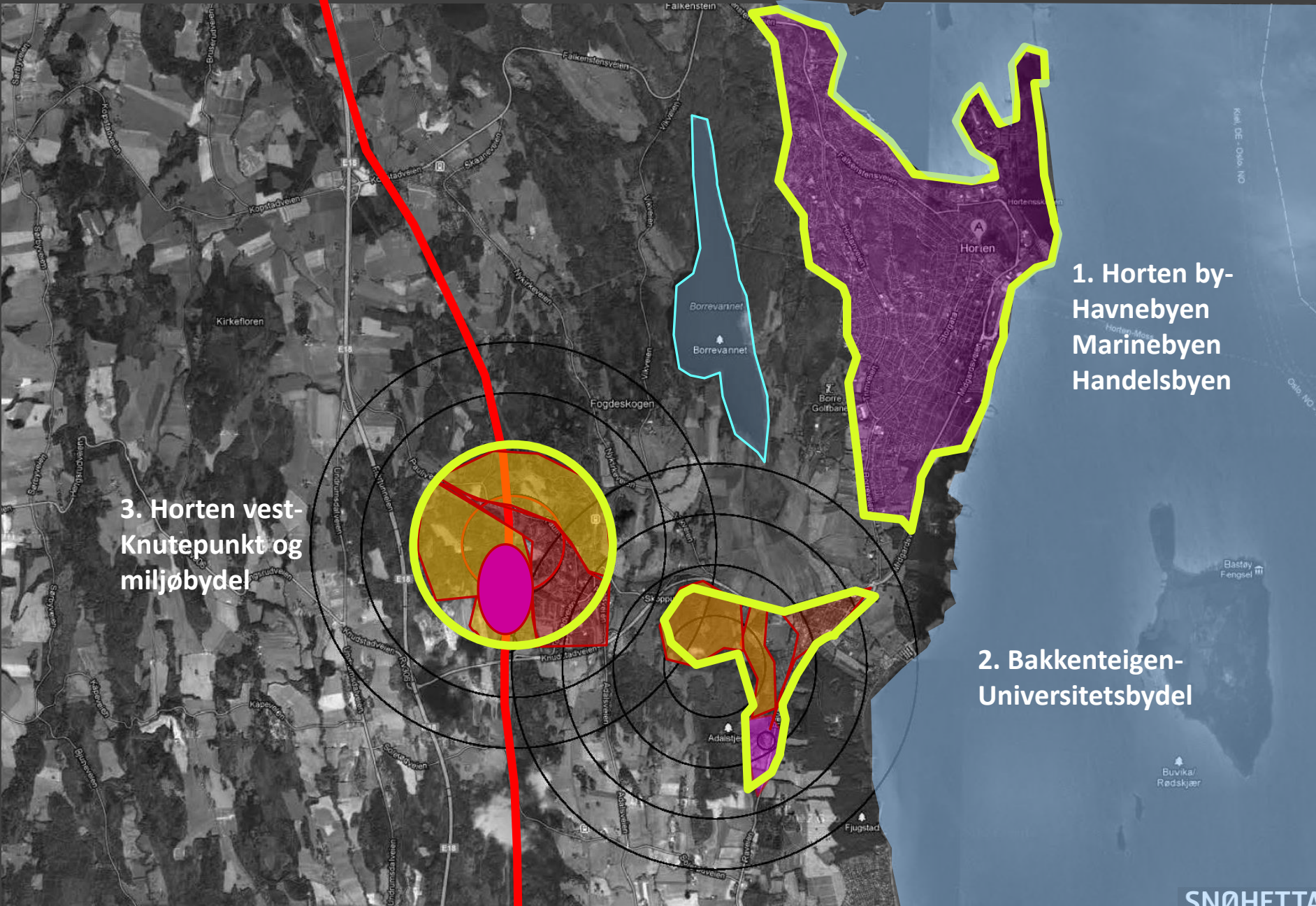
Forventet vekst:
5-10 000 personer

Horten by

Horten vest
ca 1500daa for
fremtidig bebyggelse
Dette tilsvarer ca 7500 pers med
en tetthet på 5 pers/daa
2x Bakkenteigen

+2300 daa i trinn 2
Sum=3800daa
Dette tilsvarer ca 19000 nye
personer med en tetthet på 5
pers/daa
5-6x Bakkenteigen

3 parallelle utviklinger- Horten by, høyskolen og ny miljøbydel

**1. Horten by-
Havnebyen
Marinebyen
Handelsbyen**

**3. Horten vest-
Knutepunkt og
miljøbydel**

**2. Bakkenteigen-
Universitetsbydel**

3 parallelle utviklinger- hyppige avganger og bra overgangstilbud

1. Horten by-
Havnebyen
Marinebyen
Handelsbyen
Kulturminnebyen

2. Bakkenteigen-
Universitetsbydel
SNØHETTA

3. Horten vest-
Knutepunkt og
miljøbydel

3 parallelle utviklinger- gang- og sykkelforbindelser etableres

3. Horten vest-
Knutepunkt og
miljøbydel

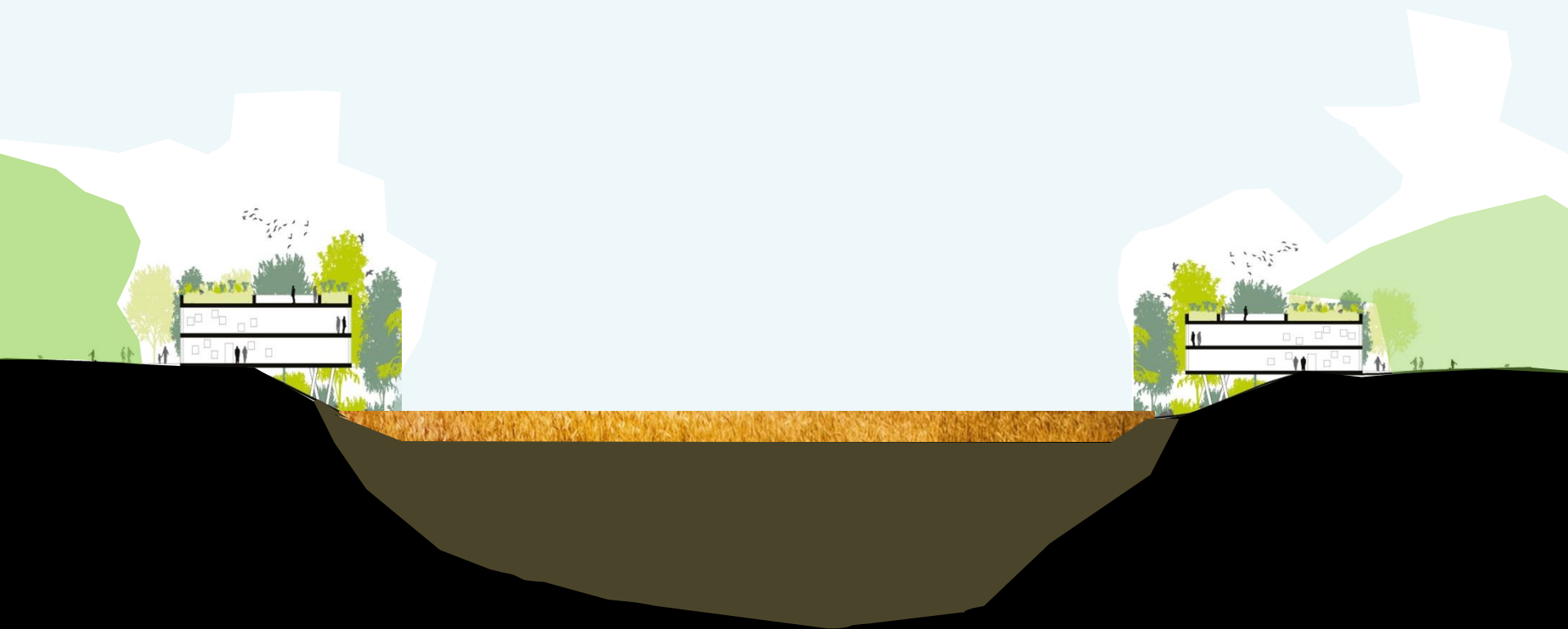
1. Horten by-
Havnebyen
Marinebyen
Handelsbyen
Kulturminnebyen

2. Bakkenteigen-
Universitetsbydel

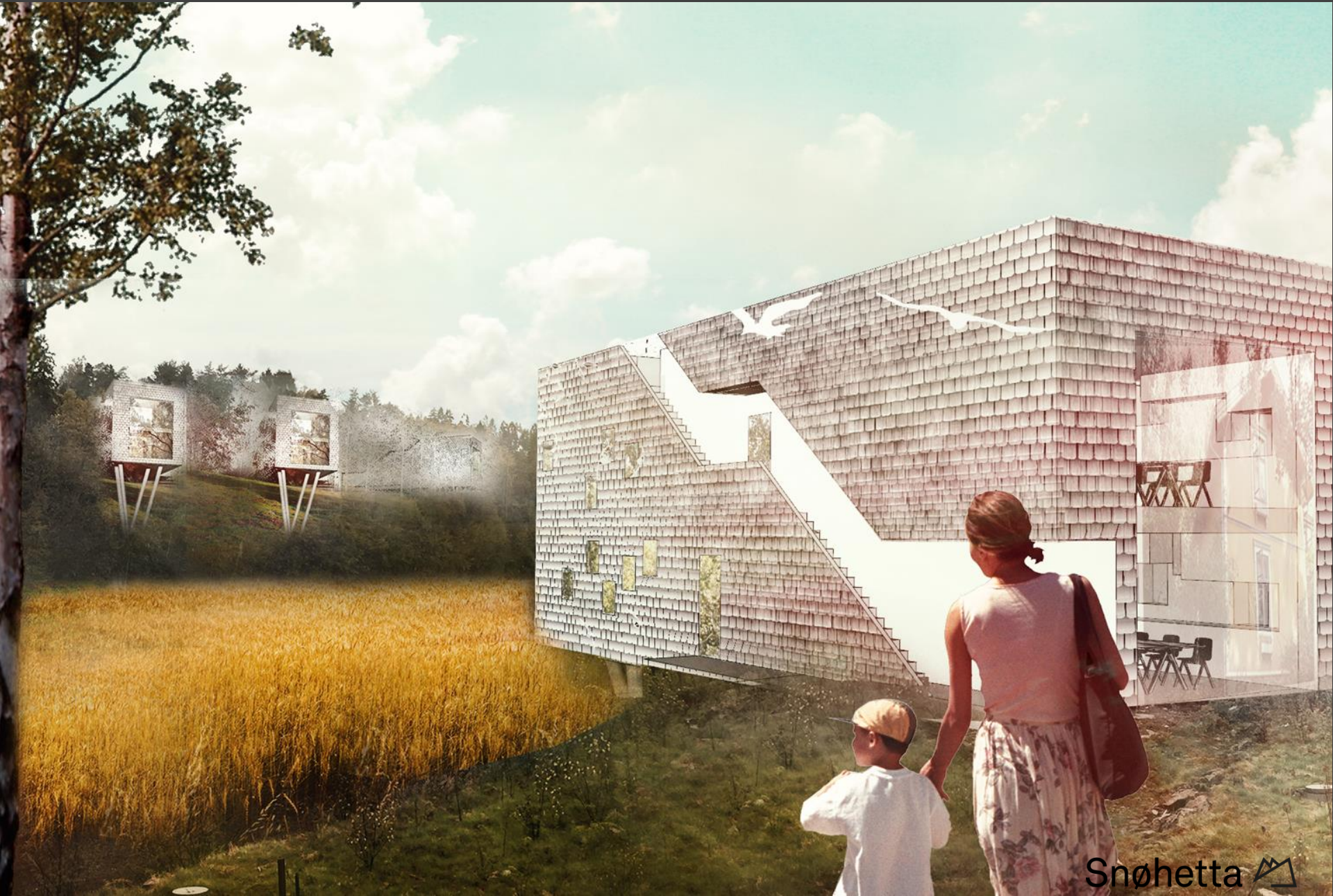

Åkerlandskapet er en attraksjon;
Etablering av bærekraftige boliger i randsonen

Miljøby Skoppum Vest

Miljøby Skoppum Vest

Hvordan legge knutepunkt og fortetting der det er minst konflikter over tid?

Eksempel Vestby

0,5km²
5000pers=
2500 nye arb.pl./boliger

0,86km²
x 5000pers pr. km²
=4300 nye arb.pl./boliger

1,272km²
5000pers pr. km²
=6360 nye arb.pl./boliger

r=2km

r=2km

Vestby torg

0,48km²
10000pers pr km²=
4800 nye arb.pl./boliger

Pepperstad torg

bybane

r=1km

r=1km

0,15km²
10000pers pr km²=
1500 nye arb.pl./boliger

0,4km²
5000pers pr km²=
2000 nye arb.pl./boliger

0,489km²
10000pers pr km²=
4890 nye arb.pl./boliger

Eksempel miljøby Vanbau Fraiburg

Eksempel plussus på Brattorkaia, Trondheim, ark.: Snøhetta

Eksempel 0-utslippsbydel

«Zero Village Bergen»

nullutslippsbydeler: nye premisser for planlegging og formgivning

BERGEN

Bryggen
Fisketorget
Sentrum
Christies gt.
Nonneseter
Lars Hillesgt.
Strommen
Danmarks plass

Nygårdstangen
Floen
Haukeland Sykehus

GODVIK

Storevatnet
Olsvik

LAKSEVÅG

Vestkanten

LODDEFJORD

EYLLINGSDALEN

Mindemyren

Minde

Kristianborg

Inndalsveien

Stadion

Wergeland

Sletten

Slettebakken

Fantoft

Paradis

Hep

Nesttun terminal

Nesttun

Skjoldskiftet

Tors veg

Skjold

Lagunen

Speihaugen

Oasen

SØREIDE

NESTTUN

RADAL

Kokstad

Statoil

Sandslikroken

Steinsvik

FLESLAND

YTREBYGDA

Flyplassen

Birkelandsskiftet

ÅDLAND

STRAUME

Bikuber på Vulkan, Oslo

